

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	8Cdo/125/2017
Identifikačné číslo spisu:	1216206488
Dátum vydania rozhodnutia:	23.02.2018
Meno a priezvisko:	JUDr. Ladislav Górász
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2018:1216206488.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v konaní o výkon rozhodnutia vo veci maloletej Q., narodenej XX. D. XXXX, bývajúcej v T., zastúpenej kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, Vázovova 7/A, dieťa rodičov, matky D. bývajúcej v T. a otca E., bývajúceho v T., o splnenie povinnosti matkou maloletej odovzdať maloletú do Diagnostického centra pre deti na Slovinskej ulici 1 v Bratislave, ktoré konanie je vedené na Okresnom súde Bratislava II pod sp. zn. 41 Em 3/2016, o dovolaní povinnej matky maloletej proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 30. septembra 2016, sp. zn. 18 CoE 419/2016, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Bratislava II uznesením z 27. júna 2016 č. k. 41 Em 3/2016-47 uložil matke maloletej pokutu 200,- € s tým, že pokutu je povinná zaplatiť do 10 dní od právoplatnosti tohto uznesenia na účet Okresného súdu Bratislava II.
2. Krajský súd v Bratislave na odvolanie povinnej matky uznesením z 30. septembra 2016, sp. zn. 18 CoE 419/2016 uznesenie súdu prvej inštancie potvrdil a o trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania.
3. Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu podala dovolanie povinná matka maloletej. Prípustnosť dovolania odôvodnila ustanovením § 420 písm. b/, c/ a f/ zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“).
4. Otec maloletej vo vyjadrení k dovolaniu s ním nesúhlasil.
5. Kolízny opatrovník navrhol napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu „potvrdiť“.

6. Zákon č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“), ktorý upravuje konanie o výkon rozhodnutia vo veciach maloletých (§ 370 až § 391) neobsahuje osobitnú úpravu dovolacieho konania. Podľa § 2 ods. 1 CMP na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia CSP, ak tento zákon neustanovuje inak. Ostatne uvedený kódex obsahuje tiež všeobecnú úpravu dovolania, podmienok jeho prípustnosti a dovolacieho konania (viď najmä § 419 až § 457 CSP).

7. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 CSP), po zistení, že dovolanie bolo podané včas (§ 427 ods. 1 CSP), na to oprávnenou osobou, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 písm. a/ CSP), preskúmal vec a dospel k záveru, že dovolanie povinnej matky maloletej je potrebné odmietnuť. Na stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 veta prvá CSP) dovolací súd uvádza nasledovné:

8. Najvyšší súd už v rozhodnutiach vydaných do 30. júna 2016 opakovane (viď napríklad sp. zn. 1 Cdo 6/2014, 3 Cdo 209/2015, 3 Cdo 308/2016, 5 Cdo 255/2014) uviedol, že právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je bezpochyby tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšej inštancie, sa v civilnom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých civilný súd môže konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania pred civilným súdom, vrátane dovolacieho konania (m. m. I. ÚS 4/2011).

9. Aj po zmene právnej úpravy civilného sporového konania (vrátane dovolacieho konania), ktorú priniesol CSP v porovnaní s predchádzajúcou právnou úpravou, treba dovolanie naďalej považovať za mimoriadny opravný prostriedok, ktorý má v systéme opravných prostriedkov civilného sporového konania osobitné postavenie. Dovolanie aj podľa novej právnej úpravy nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nesmie byť vnímaný (procesnými stranami ani samotným dovolacím súdom) ako tretia inštancia, v rámci konania ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu (k tomu porovnaj napríklad rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 113/2012, 2 Cdo 132/2013, 3 Cdo 18/2013, 4 Cdo 280/2013, 5 Cdo 275/2013, 6 Cdo 107/2012 a 7 Cdo 92/2012).

10. O všetkých mimoriadnych opravných prostriedkoch platí, že narušenie princípu právnej istoty strán, ktorých právna vec bola právoplatne skončená, musí byť vyvážené sprísnenými podmienkami prípustnosti. Právnu úpravu dovolania a dovolacieho konania, ktorá stanovuje podmienky, za ktorých môže byť výnimočne prelomená záväznosť už právoplatného rozhodnutia, nemožno interpretovať rozširujúco; namiesto je tu skôr reštriktívny výklad (3 Cdo 319/2013, 1 Cdo 348/2013, 3 Cdo 357/2016, 3 ECdo 154/2013, 3 Cdo 208/2014).

11. Naďalej je tiež plne opodstatnené konštatovanie, že ak by najvyšší súd bez ohľadu na neprípustnosť dovolania pristúpil k posúdeniu vecnej správnosti rozhodnutia odvolacieho súdu a na tom základe ho prípadne zrušil, porušil by základné právo na súdnu ochranu toho, kto stojí na opačnej procesnej strane [porovnaj rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) sp. zn. II. ÚS 172/03].

12. Tejto mimoriadnej povahe dovolania zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti. V zmysle § 419 CSP proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Prípady, v ktorých je dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP. Otázka posúdenia, či sú, alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu.

13. Základným (a spoločným) znakom všetkých rozhodnutí odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné podľa § 420 CSP, je to, že ide buď o rozhodnutie vo veci samej, alebo o rozhodnutie, ktorým sa konanie končí.

14. V prípade, že dovolateľ vyvodzuje prípustnosť svojho dovolania z ustanovenia § 420 CSP, dovolací súd skúma prednostne, či ide o rozhodnutie v ňom uvedené; k preskúmaniu opodstatnenosti argumentácie dovolateľa o existencii procesnej vady konania v zmysle § 420 písm. a/ až f/ CSP pristupuje dovolací súd len vtedy, ak dovolanie smeruje proti rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo o rozhodnutie, ktorým sa konanie končí.

15. Ak je dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu, ktoré nie je rozhodnutím vo veci samej, ani rozhodnutím, ktorým sa konanie končí, je z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle § 420 písm. a/ až f/ CSP irelevantné, či k dovolateľom namietanej procesnej vade došlo alebo nedošlo.

16. V danom prípade povinná matka maloletej napadla dovolaním rozhodnutie odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené rozhodnutie súdu prvej inštancie, ktorým jej bola na vymoženie súdom uloženej povinnosti uložená pokuta.

17. Takéto rozhodnutie nie je rozhodnutím vo veci samej ani konečným rozhodnutím o veci vymedzenej žalobou/návrhom (viď napr. publikáciu Civilný sporový poriadok, Komentár, C. H. Beck, Praha, 2016, str. 1353 až 1355). Rozhodnutím odvolacieho súdu vo veci samej je rozsudok, ktorým odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie buď potvrdzuje, alebo mení. Pokiaľ odvolací súd nemôže vo veci rozhodnúť meritorne, pretože sú tu také prekážky, pre ktoré nemohol žalobu prejednať, konanie končí procesným rozhodnutím bez toho, aby sa vec vecne prejedнала. Povinnou matkou maloletej napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nemá znaky uvedeného rozhodnutia.

18. Vychádzajúc z uvedeného dovolací súd uzatvára, že prípustnosť dovolania uvádzaná povinnou matkou maloletej z § 420 CSP nevyplýva.

19. Z dôvodov uvedených vyššie najvyšší súd preto procesne neprípustné dovolanie odmietol podľa § 447 písm. c/ CSP bez skúmania, či v konaní došlo k namietanej procesnej nesprávosti.

20. O náhrade trov dovolacieho konania bolo rozhodnuté uplatnením pravidla podľa § 52 CMP.

21. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.